

DE PRECISIE VAN DE CONCORDANTE VERTAALMETHODE

EEN VOORBEELD UIT DE CONCORDANT GREEK TEXT

ΤΙCΜΕΡΥCΕΤΑΙΕΚΤΟΥCΩΜΑΤΟCΤΟΥΘΑΝ
wie/wat mij zal-bergende-zijn uit van-de/het lichaam van-de/het dood

ΑΤΟΥΤΟΥΧΑΡΙCΔΕΕΥΧΑΡΙCΤΩΤΩΘΕΩ
van-deze genade echter ik-ben-dankende aan-de/het God

^{wi}Wat zal mij ^lbergen ^o uit dit ^llichaam van de ^ldood? Genade! Ik ^ldank ^lGod.

Op de eerste regel van dit voorbeeld, genomen uit Romeinen 7:24-25, ziet u een Griekse tekst, zoals die in de oudste handschriften werd opgetekend: alleen in hoofdletters, zonder spaties en zonder leestekens. Op de tweede regel staat onder elk Grieks woord een *standaardwoord* in een *standaardvorm*, waarmee als het ware een brug wordt geslagen tussen het oude Grieks en onze taal. De laatste regel laat zien hoe het Grieks in min of meer leesbaar Nederlands is overgezet. Dit is de concordante vertaalmethode in een notendop. Hierna treft u een uitvoeriger toelichting aan.

EERSTE REGEL: GRIEKSE TEKST

In de rij van nieuwtestamentische tekstedities neemt de *Concordant Greek Text* een unieke positie in. Zij biedt een zeer realistische weergave van de authentieke Griekse geschriften. Zij berust op de drie oudste, complete tekstgetuigen: de *codex Sinaiticus*, de *codex Alexandrinus* en de *codex Vaticanus*.

De *codex Sinaiticus* wordt algemeen als het beste van alle handschriften beschouwd. De perkamenten laten behalve de originele tekst ook allerlei correcties zien. De tekst zoals die volgens de tweede corrector moet luiden, blijkt de betrouwbaarste te zijn. De *Concordant Greek Text* komt het meest met zijn lezing overeen. In Romeinen 7:24-25 komt daar de lettercombinatie ΧΑΡΙC niet eenmaal maar tweemaal voor: in ΕΥΧΑΡΙCΤΩ en als het in latere handschriften weggelaten ΧΑΡΙC

TWEEDE REGEL: STANDAARDWOORDEN EN -VORMEN

De concordante vertaalmethode heeft standaardwoorden en standaardwoordvormen ontwikkeld om de grondtekst zo getrouw mogelijk na te bootsen. Door het toepassen van deze standaarden is het vrijwel uitgesloten dat leerstellige en persoonlijke opvattingen in de vertaling insluipen. De standaarden zijn ingevoerd omdat in de grondtekst ieder woord en iedere woordvorm nu eenmaal staat voor een afgebakend begrip en als zodanig met geen ander grondtekstwoord exacte overeenkomst heeft.

Elk standaardwoord (stamvorm) en elke bijbehorende standaardvariant (trefwoord) is gekozen na bestudering van de betekenis en het gebruik van het desbetreffende Griekse woord in *alle* voorkomende tekstverbanden en wordt als vast en uniek vertaalwoord toegepast. Daarbij is de keus steeds gevallen op dat woord dat in de moderne taal (nagenoeg) hetzelfde beeld oproept als het Griekse woord (voor $\chi\alpha\rho\iota\varsigma$: *vreugde*). Alleen omwille van de verstaanbaarheid van de vertaling zijn aan sommige standaardwoorden een gangbaarder standaardvariant als trefwoord toegevoegd (voor $\chi\alpha\rho\iota\varsigma$: *genade*).

De Nederlandse standaardwoorden en -varianten zijn te vinden in het *Concordant trefwoordenregister op de brieven van Paulus* (het zogenoemde Blauwe boek). In die uitgave zijn de trefwoorden en hun stamvormen (standaardwoorden) te vinden, samen met hun vindplaatsen in Paulus' brieven.

Bij de concordante vertaling is eveneens scherp gelet op de werkwoordsvormen, bijvoorbeeld of een werkwoord in de *aoristus* staat en daarmee een feit aangeeft dat niet door de horizon van de tijd beperkt is (bijvoorbeeld in 'Alzo *lief heeft* God de wereld', Johannes 3:16). Met de werkwoordsvorm "ik-ben-dankende" is volgens een vaste methode uitgedrukt, dat het hier om een handeling gaat van een voortdurend danken.

DE VERTALING IN HET CONCORDANT LITERAL NEW TESTAMENT

Aan de hand van de eerste en tweede regel kan tenslotte de vertaling tot stand, luidende: ^{wi}Wat zal mij ^{bergen} uit dit ^{lichaam} van de ^{dood}? **Genade! Ik dank God.**

WAAROM IS EEN CONCORDANTE VERTALING ZO BELANGRIJK?

De concordante vertaling is het product van een wetenschappelijke *methode*, niet van een leer of een kerk! Door het consequente gebruik van neutrale *standaarden* is voorkomen dat er toch op enigerlei wijze indoctrinatie zou ontstaan. Dit stelt u in staat om kennis nemen van het plan dat God in de brieven van de apostel Paulus heeft onthuld - alsof ze u rechtstreeks zijn toegestuurd ...